

FLORISTISCHE AANTEKENINGEN XXX.

Glyceria II.

I. In *Floristische Aanteekeningen XVI* (1920) wezen wij op de inlandsche vormen der *Glyceria*-soorten. Wij maken hier nog eenige opmerkingen omtrent *adventieve* vormen van *Glyceria plicata* FR. Deze soort, door ons in 1912 voor 't eerst als inlandsch vermeld, bleek in ons land algemeen voor te komen. Zelfs op *Schiermonnikoog* troffen wij ze aan. Ze onderscheidt zich o.a. van *Gl. fluitans* door de naar alle zijden uitstaande pluim met veeltakkige halve kransen, dichtbloemige kleinere aartjes, stompe kroonkafjes en tot 2 mm lange gele helmknoppen.

Nu bezitten wij van het terrein der meelfabriek „de Vlijt” te *Wormerveer* een *Glyceria* (herb. J. en W. 15769), die in enkele opzichten daarvan afwijkt. De pluim is stijf en saamgetrokken, terwijl de kroonkafjes over haar geheele oppervlakte met ruwe puntjes bezet zijn. Daar vele *Wormerveersche* adventieven uit Z.-Amerika afkomstig zijn, zochten wij in de Z.-Amerikaansche literatuur naar dezen vorm.

Nu vermeldt PARODI in *Ensayo fitogeografico* p. 172 een *Glyceria multiflora* STEUD. *Syn. gl. gram.* = *Gl. plicata* FR. var. *scabriflora* HACK = *Gl. stricta*. DESV. met de volgende beschrijving:

Especie sudamericana, perenne, primaveral, común en las lagunas y pantanos de toda la región. Se distingue de

Gl. plicata FR., por la panoja mas erguida, las espiguillas con 12—15 flores, las glumelas menores y más asperas y los frutos oliváceos casi negros.

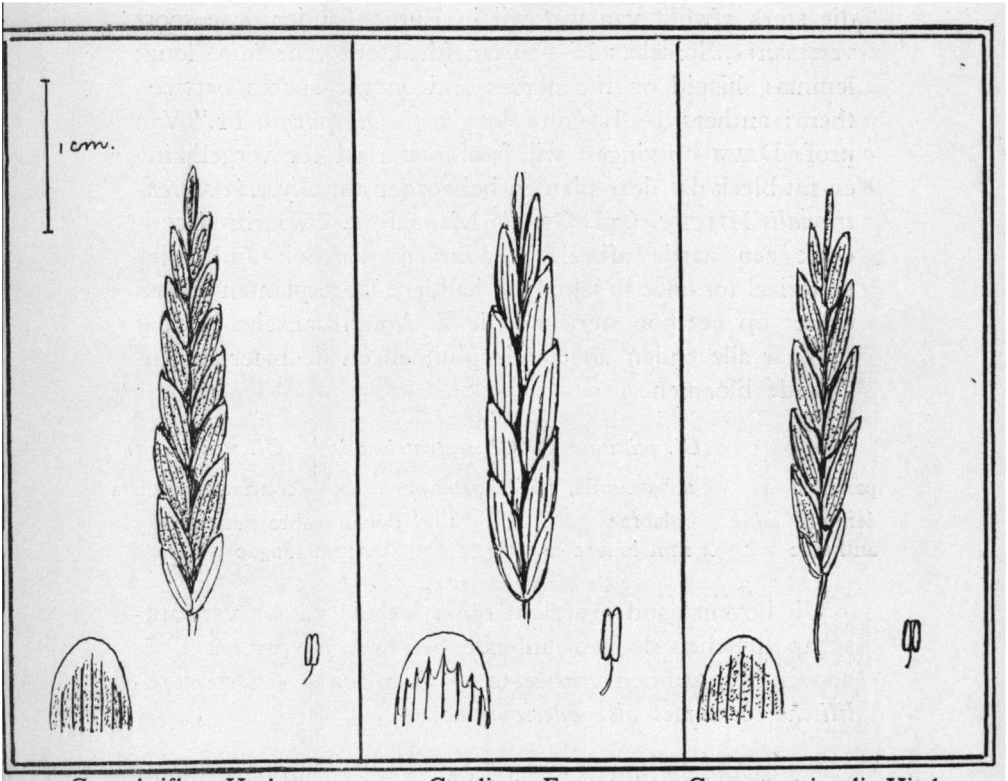
Gaat men in STEUDEL de beschrijving na van *G. multiflora*, dan vindt men wel gewag gemaakt van de „paniculae contractiusculae elongatae (1—2 pedalis), radiis subquaternis inaequalibus fere a basi floriferis”. Ook van de „spiculis liniaribus 12—15 floris”. Doch bij de „valvula inferiore 7-nervia, nervis conspicuis” wordt in 't geheel niet gesproken over de karakteristieke ruwe kafjes. Daar wij het geciteerde exsiccaat Bert. hrbr. No. 1240 uit Chili niet gezien hebben, kunnen wij niet uitmaken of dit kenmerk door STEUDEL over 't hoofd is gezien.

In GAY Fl. Chil. p. 390 vinden wij geen *Glyceria stricta* DESV. vermeld, doch wel de var. *stricta* Desv. van *Glyceria fluitans* Br.! met de volgende opmerking: „esta variedad es principalmente vicinado la var. *plicata*, de la cual defiere par su panoja mucho mas tiesa, con ramos mas cortos y mas poblados, y su pallita superior mas aquad”. In de diagnose wordt weer vermeld de stijve rechtopstaand smalle pluim met 11—15 bloemige aartjes, de „palea inferior ovato elliptica, apice scarioso-obtusissimo, valide 7-nervia” terwijl hier ook vermeld worden de *kleine meeldraden* (antheris $\frac{2}{5}$ lin. longis). Dit zal dus wel dezelfde plant geweest zijn, die STEUDEL op het oog had.

HACKEL in *Stuckert Gram. argentinas III* p. 161 vermeldt nu:

Glyceria plicata Fr. var. *scabriflora* Hack.: Differt a typo panicula contracta angusta, glumis fertilibus apice rotundatis toto dorso scabro-punctatis, antheris parvulis (0,8 mm long is). HACKEL noemt echter geen synoniemen, terwijl in zijn handexemplaar van STEUDEL'S *Synopsis*, waarin hij gewoonlijk zijn op- en aanmerkingen in de marge schreef, *G. multiflora* STEUDEL niet eens onderstreept is ('t geen hij als teeken van autopsie gewoonlijk deed). In

de opmerkingen voegt STUCKERT er bij: „La planta progenitora no fué citada hasta ahora de la America del Sud, es considerada de origen europeo. 't Lijkt ons dan ook lang niet zeker, dat PARODI (met STEUDEL en DESVAUX) dezelfde plant op het oog heeft als HACKEL. PARODI spreekt *niet* van

G. scabriflora Hack.

G. plicata Fr.

G. septentrionalis Hitchc.

aartje; top van het kroonkapje, meeldraad.

de kleine meeldraden, vermeldt wel de ruw-gepunteeerde kafjes, doch wijst weer op de bruin-zwarte vruchten. Naar de variabiliteit van *Gl. plicata* FR. in *Europa* te oordeelen lijkt ons HACKEL's opvatting de aannemelijkste en wij hebben ons exemplaar dan ook als de var. *scabriflora* HACK. geïnsereerd.

Er komt echter nog een moeilijkheid bij, daar ook in Noord-Amerika vormen voorkomen met ruw gepunteerde kafjes.

In DEAM: *Grasses of Indiana* pag. 55 en 58 wordt een *Glyceria* afgebeeld en beschreven als *Glyceria plicata* FR., die sterk afwijkt van wat wij in Europa onder deze soort verstaan: „Spikelets 15—30 cm (drukfout voor mm) long; lemmas hispid on the nerves and on the spaces between them; anthers 1—1,5 mm long” = *Gl. plicata* Fr.” Van prof. DEAM ontvingen wij fraai materiaal ter vergelijking en nu bleek dat deze planten behoorden tot *Glyceria septentrionalis* HITCHC. (vgl. GRAY's Manual ed. 7 waarin HITCHCOCK een aartje afbeeldt), waarvan wij ook authentiek materiaal tot onze beschikking hadden. Deze planten wijken echter op het oog sterk van de Z.-Amerikaansche af door de naar alle zijden uitstaande pluimen en de meer uiteenstaande bloemen.

	<i>Gl. plicata</i>	<i>Gl. septentrionalis</i>	<i>Gl. scabriflora.</i>
panicula	subsecunda,	radiis patentibus	contracta, angusta
lemmae	glabrae	toto dorso scabro-punctati	
antherae	2 mm longae	0,8 mm longae	

Uit bovenstaand overzicht blijkt wel de nauwe verwantschap tusschen de verschillende beschreven vormen. Voor zoover wij kunnen oordeelen is *G. plicata* een cosmopolitische soort met als ondersoorten:

<i>subsp. spicata</i> (Guss.) LGE.	Z.-Europa.
<i>subsp. nemoralis</i> (UECHTR.)	O.-Europa.
<i>subsp. scabriflora</i> (HACK.)	Z.-Amerika.
<i>subsp. septentrionalis</i> (HITCHC.)	N.-Amerika.

terwijl de naam *scabriflora* vervangen moet worden door *multiflora* STEUD. als deze inderdaad identiek blijken.

In ieder geval moet op de adventieve vormen van *Glyceria*

meer dan tot nog toe gelet worden, daar wij ook uit Duitschland reeds adventieve „multiflora” zagen (leg. BONTE en SCHEUERMANN).

II. Wij komen nog even terug op de in *Flor. Aant. XVI* p. 323 vermelde *Glyceria declinata* BAB., die door verschillende auteurs onder *Gl. fluitans* wordt gerangschikt. Sinds dien tijd zagen wij typisch materiaal daarvan uit Surrey, en inderdaad bleek ons vroeger uitgesproken vermoeden juist te zijn: *Gl. declinata* behoort niet tot *Gl. fluitans*, maar is een vorm van *Gl. plicata* FR. De pluim is kort, met weinig alleenstaande en gesteelde aartjes. Deze zijn violet aangeloopen. De kroonkafjes missen den stompen vliezigen rand, doch de sterke nerven zijn gebleven, zoodat de kafjes 1—3 naaldig schijnen.

III. Van den in *Flor. Aant. XVI* vermelden bastaard *Gl. fluitans* × *plicata* (= *Glyc. pedicellata* TOWNS.) vermelden wij nog de volgende vindplaatsen: *Rotterdam*, 1926 op aangevoerden grond: forsche planten met groote pluimen; kroonkafjes 4 mm doch spits; onvruchtbaar. *Oosterbeek*, 1925 uiterwaard bij de zweminrichting, tusschen de stamouders.

IV. Van *Gl. aquatica* WAHLG. vermelden wij nog eigenaardige vormen, waarbij de takken der onderste halve kransen tot een dikwijls gesteelden bundel zijn saamgegroeid. Het schutblad der pluim, meest slechts als een zwakke rand zichtbaar, kan zich ook sterk ontwikkelen en is veelal in tweeën gespleten (*Coevorden*, *Loenen*).

April 1931.

JANSEN en WACHTER.